

Un manual de gramàtica que no fa por

Tots els dubtes que pugueu tenir sobre el català queden resolts amb la *Gramàtica catalana de la A a la Z*, de Marta Mas Prats i Albert Vilagrà Grandia, que acaba d'editar Publicacions de l'Abadia de Montserrat, un volum facilísim de fer servir on queden resolts els principals dubtes que planteja l'ús del català, tant oral com escrit. La gràcia del llibre és que és una eina a l'abast de tothom i que no cal ser un filòleg per entendre-la. És una gramàtica que no fa por i que resol problemes puntuals i dubtes que sorgeixen diàriament. Així, es recullen explicacions senzilles acompanyades d'exemples en un llenguatge col·loquial. La guia incorpora també exemples incorrectes perquè els usuaris vegin on poden incorrer en un error.

Ben segur que amb el temps s'acabarà convertint en un instrument imprescindible en qualsevol casa ja que l'univers a qui va dirigida aquesta gramàtica és molt ampli perquè tant pot fer servei a estudiants d'ESO, batxillerat i universitat, com a professors, estrangers que viuen a Catalunya i a persones en general que habitualment han d'escriure cartes (és normal posar-te a escriure i, de cop, que t'assaltin els dubtes).

Anem a posar exemples. No sé com s'ha de preguntar l'hora. Solució: anem a la lletra H i allà trobarem el punt que diu "hora: maneres de preguntar i dir l'hora". S'hi diu com es pot demanar l'hora i, sobretot, com podem contestar-la... que si un quart de dues, que si tres

quarts i cinc de quatre, que si falta un quart per a les set, que si falten cinc minuts per a les dues. Hi ha les expressions d'hores exactes, les expressions d'hores aproximades (vindré cap a les sis, arribaré a partir de les set...) i les

hores fent referència al moment del dia (al matí, al migdia, al vespre, a la matinada, a mig matí, per dinar...).

Un altre exemple: no sabem com s'escriuen els números. Doncs res, anem a la N i localitzem l'apartat on diu "els numerals cardinals". Aquest apartat és molt llarg perquè els números són complicats, però s'hi explica, entre altres coses, quan els números s'han d'escriure en femení i quan en masculí, com es posen els guionets entre les unitats i les desenes, que el cent porta guionet davant i no en porta darrere: dos-cents quaranta, tres-cents vint... o que l'article s'apostrofa davant dels numerals 1 i 11, encara que s'escriguin en xifres (l'1, l'u, l'11, l'onze).

No sabem quan hem de dir *tan* i quan *tant*? Quan hem d'escriure *perquè*, *per què* o *per a què*? Encara no ens hem aclarit amb els pronoms febles? Doncs res, a consultar la *Gramàtica de la A a la Z*. Els autors, professors, expliquen que la idea de fer el llibre va sorgir de les preguntes que els feien els seus alumnes i que no sabien on anar a trobar la resposta. S'han inspirat en el *Practical English Usage*, de Michael Swan, un clàssic a la Gran Bretanya. *

Albert Vilagrà i Marta Mas, el dia que van presentar el seu llibre, fa poques setmanes
VIOLETA GUMÀ /ACN

GRAMÀTICA CATALANA DE LA A A LA Z
Marta Mas Prats
Albert Vilagrà Grandia
Editorial: Publicacions Abadia de Montserrat
Pàgines: 500
Preu: 35 euros

Professors

Filòlegs i professors –amb una llarga experiència en l'Escola Oficial d'Idiomes– ja havien col·laborat junts en el mètode d'aprenentatge del català *Veus*, una continuació de la mítica *Digui, digui...*, de la qual Marta Mas també va ser coautora.

CIÈNCIA DAVID BUENO

Observar i gaudir dels ocells

Els ocells desperten un interès especial als amants de la natura, com a conseqüència del seu atractiu físic, sovint acolorit, i del seu cant i de la relativa facilitat amb què poden ser observats i identificats. Gràcies a la gran diversitat de climes i ambients, vivim en una àrea privilegiada per a la seva observació. A Catalunya se n'han comptabilitzat unes 400 espècies. Què cal, per gaudir d'aquesta increïble diversitat i bellesa? Sortir al camp sense presses i amb ulls curiosos, dur uns binocles i, si volem conèixer el nom dels ocell que observem, una guia de camp. L'Editorial Alpina, molt coneguda dins el món excursionista per les seves guies i mapes, ens ofereix, dins la col·lecció Quaderns de Natura, una pràctica guia de

camp que inclou les 90 espècies d'ocells que més fàcilment podem observar a Catalunya.

Escrita per Mireia Plaza, una activa ornitòloga implicada en programes d'anellament, seguiment i conservació, reuneix tots els requisits per esdevenir una eina imprescindible de l'ornitòleg aficionat: és petita, manejable i robusta. A més, les fitxes tècniques i d'identificació inclouen una fotografia representativa de bona qualitat, el nom de l'ocell i una descripció, la seva mida, apunts sobre el seu comportament –si són solitaris o gregaris, com construeixen el niu, etcètera–, la seva veu, l'hàbitat on els podem trobar i l'època per veure'ls. I tot això, en una pàgina, la qual cosa ens permet copsar-ne tota la informació d'un sol cop d'ull. La

guia també inclou una introducció en què se'ns mostra, entre d'altres, la morfologia bàsica dels ocells, de gran ajuda per poder interpretar les descripcions de cada espècie.

Si l'afició dels ocells us augmenta o si ja fa temps que sou ornitòlegs i voleu saber-ne més, Lynx Edicions acaba de publicar una obra magna on es descriuen amb tot luxe de detalls, dibuixos i mapes les 318 espècies d'ocells que hivernen a Catalunya. Aquest impressionant *Atlas dels ocells de Catalunya a l'hivern* –que no és apte per dur a la motxilla per les seves dimensions i pes però que delectarà tots els ornitòlegs–, és la continuació d'una obra anterior igualment voluminosa i excelsa, l'*Atlas dels ocells nidificants a Catalunya* (2004); ocells per a tots els gustos. *

OCELLS
Mireia Plaza
Editorial: Alpina (Granollers, 2012)
Pàgines: 142
Preu: 12 euros

ATLES DELS OCELLS DE CATALUNYA A L'HIVERN
Diversos autors
Editorial: Lynx (Barcelona, 2012)
Pàgines: 646
Preu: 60 euros